De Vrijheid Oisterwijk

Lindeind 80-82
en den Dorenakker

Joannes Lenartzstraat 19-29

Achter de huizen aan de Lind lagen de akkers van de Schijf. Aan de oostzijde daarvan lag de Dorenakker. Langs wat nu de Joannes Lenartzstraat genoemd wordt en vroeger de Baan op Heusden of Carchovense straat heette, kwamen in de loop der jaren een aantal huizen. Hier bespreken we eerst de grotere Dorenakker daarna de huizen langs de straat die in 1736 de nummers 80 tot en met 82 kregen tussen de Tuinstraat en de Spoorlaan.

Lindeind 80-82
en den Dorenakker
Joannes Lenartzstraat 19-29

Achter de huizen aan de Lind lagen de akkers van de Schijf. Aan de oostzijde daarvan lag de Dorenakker. Langs wat nu de Joannes Lenartzstraat genoemd wordt en vroeger de Baan op Heusden of Carchovense straat heette, kwamen in de loop der jaren een aantal huizen. Hier bespreken we eerst de grotere Dorenakker daarna de huizen langs de straat die in 1736 de nummers 80 tot en met 82 kregen tussen de Tuinstraat en de Spoorlaan.

den Dorenakker

Wanneer op 17 november 1593 de nalatenschap van Jan Mattheeus de Bunger en Marie, dochter van Jan Reyners, wordt gescheiden en gedeeld, vallen twee *'eckerens beneffens malcanderen'* toe aan de zoon Cornelis[1]. Deze vijf lopense in de Schijf worden in het westen begrensd door land van meester Adriaan van Baerl en de weduwe van Peter Aart Nulants en in het noorden door grond van Jeronimus van Eelst. Ze liggen waar het kinderhuis Rustoord stond, nu hotel Leyehof.
Tussen het erf van Rustoord en dat dat waar notaris America kantoor hield en woonde ligt een dichtgegroeid pad, dat uitkomt tegenover de Georges Perklaan. Dit is waarschijnlijk de oude Vuchtpad welke tussen de bovengenoemde akkers van de de Bungers en een leengoed van de Van Amerzoyens doorliep. Het leenroerig stuk grond was het meest noordelijk gelegen deel van Den Dorenakker, die zich in zuidelijke richting uitstrekte tot een heden ten dage dichtgetimmerd pad dat enkel voor voetgangers te gebruiken is, halverwege de tegenwoordige Spoorlaan en de Lind, in de Joannes Lenartzstraat. Het deel van Den

[1] Otw,R.288,-;

Dorenakker dat langs de Karkhovensestraat lag, wordt behandeld onder de nummers 80 tot en met 84 van het Lindeind. Ten noorden van het erf dat onder het laatstgenoemde nummer ter sprake is gebracht, heeft het genoemd leenroerig erf van Lucas van Amerzoyen en diens verre neven, de Ekerschotten, gelegen. In een denombrement, de beschrijving die een leenman bij zijn leenverhef diende te geven, wordt gesproken over *'die Wijntacker'*, een stuk land van zes lopense *'in die Schive'*, met twee stukken grond daaraangelegen[2].
Ook in het westen werd den Dorenakker door een erf van de Van Amerzoyens begrensd[3]. Dit wordt beschreven als een leenroerig goed, vijf lopense groot, gelegen tussen de Vuchtpad en Jan Wytmanshof[4]. Ten westen ervan ligt *'Lijsbeth-kinder-land'*, dat is de grond der kinderen van jonkvrouw Lijsbeth van Dordrecht, de weduwe van Jan van Amelroy, benevens het land van Jacob Sceyve, ter sprake gebracht onder Lindeind 63 en behandeld onder 62. Ten oosten van het leenroerig stuk grond, dus in Den Dorenakker, ligt de grond van Willem Beckers de oude en Arnt Peters. De westelijke grens van het erf van de die Beckers schijnt in de loop van de 15e eeuw in oostwaartse richting te zijn teruggedrongen vanachter het onder Lindeind 65 besproken erf[5] tot het onder Lindeind 69 besprokene[6]. In de tweede helft van de 15e eeuw liggen Heilwich, de weduwe van Willem die Becker, en Jan haar zoon met grond achter het onder Lindeind 70 beschreven erf[7]. Deze grond is in 1467 in handen van Jan die Becker[8]. In 1506, na de dood van Jan en zijn zoon heer Willem, is die grond, gelegen achter het Wapen van Oisterwijk en ten oosten daarvan, verdeeld. De westwaarts gelegen landerijen, neven de grond der Van Amelroys, ter grootte van vier lopense, vallen toe aan Bits Heyen en zijn vrouw Geertruid, een dochter van Jan die Becker[9], terwijl Aart die Becker de oostwaarts gelegen gronden krijgt toegescheiden.
Aarts goederen worden in het oosten begrensd door het erf der kinderen van Joorden Ackerman, wiens stuk grond achter het onder Lindeind 76 behandelde erf lag en in het oosten doorliep tot het land dat in handen was van de Tafel van den Heiligen Geest. Het land van de armeninstelling is gesplitst geworden. Het noordwaartse deel komt hierna onder Lindeind 83 ter sprake, terwijl over het zuidelijk part verder wordt gehandeld onder Lindeind 80, 81 en 82.
Gaandeweg gekomen aan de oostzijde van Den Dorenakker, dient de aandacht gevestigd te worden op een stuk land naast het (onder Lindeind 83 verder besproken) erf van Henrik Jan Lipprechts, dat de edelman Jan van der Dussen in den Dorenakker heeft bezeten. Die liet zijn grond betelen door Herman Michielssoen, de eigenaar van een huis bij de draaiboom op de hoek[10]. Aan die Herman verkopen de echtelieden Wouter Back Geerlicssoen en Heilwich, dochter van Joorden die Brouwer - een Ackerman - op de kruisdag in juni van het jaar 1429 een stuk land ter plaatse *'den Doerenacker'*[11]. Herman verkoopt dit laatstgenoemde stuk land in 1430 aan Jacob Jacobs van Brakel, zijn zwager, die er afstand van doet ten gunste van zijn zuster Luutgaard, de vrouw van Herman Michiels. Dit stuk grond ligt dan naast land van Aart Back, een broeder van Wouter.
In 1449 heeft Adriaan, zoon van wijlen Herman Michiels van den Doren, een stuk land geheten den Dorenakker, derdehalf lopense groot en gelegen *'after die hove'*, verkocht aan Jan Peters van de Ven[12]. Zijn zwager Adriaan krijgt er een erfpacht van vier lopen rogge voor, die hij in 1451 overdraagt aan Claus van den Dijck, natuurlijke zoon van Henrik van den Dijck[13]. Ten oosten van dit erf, aan de Karkhovensestraat, ligt het erf van Gerit van Berck. Ten westen ervan ligt het erf van Cool Feytmans en ten zuiden ervan Jan Bailiuwens erf, dat ten noorden van het onder Lindeind 76 besproken erf ligt. In het noorden wordt het erf van Jan van

2 Brussel,RA,denombrementen 2610;
3 Otw,R.202,17;
4 Zie onder Lindeind 64 (de tegenwoordige Zwaan);
5 Otw,R.149,3;
6 Otw,R.157,12;
7 sH,R.1223,44 1453; sH,R.1232,489 1463;
8 sH,R.1236,275 1467;
9 Otw,R.211,23v;
10 Otw,R.146,13; het huis op de hoek is behandeld onder Lindeind 77;
11 Otw,R.146,12;
12 Otw,R.157,2;
13 Otw,R.159,2;

den Ven begrensd door land van Kathelijn Bocks, hierna onder Lindeind 84 in behandeling komend. Het erf van Gerit van Berck heeft Jan van den Ven naderhand ook nog verworven[14]. In 1455 kreeg hij dit uit handen van de momboors van de Tafel van den Heiligen Geest[15]. Dat Joorden Ackerman later als bezitter wordt vermeld van het westwaartse deel van de landerijen van Jan van den Ven doet vermoeden dat Jan van den Ven zijn goed door een opwinning is kwijtgeraakt[16].
Op onbekende wijze is het erf van Joorden Ackerman eigendom geworden van meester Andries Sgrootens. In 1544 heeft hij in de Karkhovensestraat een huis met een halve lopense land, dat lag naast een ander huis van hem. Hij geeft het op 20 januari 1544 aan zijn dienstmaagd Margriet Feytmans, teneinde er haarzelf het vruchtgebruik van te doen krijgen en hun natuurlijke dochter Iken de blote eigendom[17]. Het terloops genoemde ander huis is in handen gekomen van een altarist, heer Corstiaan van Loemel, zoon van Jan Wouters: een zesterzaad groot min een roede van het erf dat bij dat huis hoort[18]. Het wordt op 13 juli 1551 overgedragen aan Henrik Henrik Goyaarts en heeft, waarschijnlijk verknocht geraakt aan het stuk grond aan de Karkhovensestraat lag, de vorm van een winkelhaak gegeven aan het onder Lindeind 83 behandelde erf[19]. Na afstand van tocht is het huisje en torfhuisje van Margriet Feytmans en haar dochter op 14 juli 1550 overgedragen aan Cornelis Willem Poirters. Die belooft er tien jaar later aan het convent der zusters binnen de Vrijheid een cijns van 35 stuiver Brabants uit[20]. Na de dood van zijn vrouw Aleid, dochter van Arien Gijben, heeft Cornelis het huisje met torfhuisje op 12 juni 1568 overgedragen aan Jacob Jan de Brouwer[21]. Behalve de cijns aan het klooster moet er dan ook een stoter aan de altaristen uit betaald worden. Later is men in gebreke gebleven de zusters te voldoen en de hof waarop het huis stond is toen aan Henrik Wouters van Eersel als meestbiedende overgedragen. Die bouwde weer een huis en mede in de naam van Joost, zijn bij Anna dochter van Jan Laureis Sgreven verwekte zoon, heeft hij dat op 30 oktober 1578 overgedragen aan Matthijs Jan Wijtmans ten behoeve van Corst Thonis. Bij het huis lagen toen 25 roeden land[22]. Corstiaan had reeds het westwaarts aanpalend erf, waarover nu eerst verder wordt gesproken.

Dit aangrenzend erf had Jan de jonge, zoon van Willem die Becker, op 10 april 1458 aan zijn meer westwaarts gelegen grond toegevoegd door koop van Ida, weduwe van Claas geheten Cool Feytmans. De grond die door de Feytmansen is afgestaan had een grootte van vier lopense[23]. Toen door de die Beckers werd gescheiden en gedeeld is deze van Feytmans afkomstige grond gekomen aan Aart die Becker[24]. Diens schoonzoon Jan Peters de Beer heeft in 1515 de rechten op dit goed verworven[25]. Kathelijn, dochter van Aart die Becker, heeft als weduwe van Jan, staande haar tweede huwelijk met Peter Bey Peterszoon, in 1535 haar recht van tocht in een wei van vier lopense overgedragen aan haar zoon Frans de Beer, die daaruit vervolgens een cijns van zes carolusgulden, verschijnend op de eerste maart, heeft verkocht aan heer Claas Emmen, ten behoeve van heer en meester Gerard van Merode, kanunnik te Hilvarenbeek[26]. Deze cijns moet later betaald worden aan heer Goossen Groys, altarist te Oisterwijk. In 1550 heeft Frans de Beer met zijn zoon Aart en zijn dochter Adriana het goed zelf overgedragen aan meester Lambert de chirurgijn, zoon van

14 Otw,R.163,10v;
15 Otw,R.161,16v;
16 Otw,R.210,7 en R.220,3;
17 Otw,R.248,1v;
18 Otw,R.255,71; vgl. R.264,12r;
19 Otw,R.254,66v;
20 Otw,R.264,43v; sH,RA,Klooster Catharinenberg 1;
21 Otw,R.272,27v;
22 Otw,R.281,II,35v;
23 Otw,R.166,14;
24 Otw,R.210,7; vgl. sH,R.1223,44 1453; sH,R.1232,489 1463;
25 Otw,R.219,44r; sH,R.1311,236r;
26 sH,R.1322,163v;

Henrik van Vlierden[27]. Vijf jaar later heeft die de grond alweer verkocht aan Mattheeus Jan Wijtmans[28]. Behalve de cijns van zes gulden drukken er dan een erfpacht van vier lopens rogge, verschuldigd aan de Bossche Tafel van den Heiligen Geest, op het goed. Matthijs heeft als weduwnaar van Barbara, dochter van Gijsbrecht van Megen, op 27 april 1566 zijn grond in den Dorenakker in de Schijf overgedragen aan Corstiaan Anthonis voornoemd[29].
Corst heeft dit perceel van vier lopen, tesamen met het daar ten zuiden van gelegen huis[30] en het oude goed van Joorden Ackerman, dat dan *'tSchepenkeesken'* wordt genoemd, verkocht aan Adriaan Goyaart Huyben[31].
Adriaan bezwaart zijn erf in 1613[32]. Hij was getrouwd met Cathalijn dochter van Peter Gijskens, welke de weduwe was van Henrik Andriessen de Leeuw. De kinderen van Adriaan en die van Jan hebben op 17 februari 1626 gescheiden en gedeeld: de oostwaartse helft komt aan Margriet, Adriaans dochter, welke de vrouw geworden is van Jan de Bruyn, en de westwaartse helft van het akkerland is gekomen aan de erven Henrik Andriessen de Leeuw[33].
De oostwaartse helft is in 1652 nog steeds akkerland en wordt op 19 december van dat jaar[34] verworven door Goyaart Goyaart Emmen[35]. De grootte is dan nog maar een lopense en 27 roeden. De weduwe en kinderen van Jan Henriks de Leeuw bezitten dan de westwaartse helft. Het stuk van een lopense en 27 roeden grenst in het noorden aan het onder Lindeind 84 behandelde erf van Lambert Elis Brekelmans, in het zuiden aan dat van Cornelis Jans van Beurden, dat onder Lindeind 76 wordt besproken, en in het oosten aan de grond van de erven Adriaan Cornelissen van Beurden, over wie gesproken wordt onder Lindeind 83, alsmede grond van de koper Goyaart Goyaart Emmen zelf. De lasten die dan op het gekochte drukken zijn drie gulden, verschuldigd aan de Tafel van den Heiligen Geest in Den Bosch.

Wanneer de registers van het kadaster worden aangelegd hebben Arnoldus van Roessel en Antonius van den Brekel beide een bouwland ten noorden van het tegenwoordige Wapen van Oisterwijk, genummerd onderscheidenlijk A 360 en 361. Dit is het westelijk gelegen deel van de goederen der die Beckers, dat in 1506 is toegevallen aan de staak van Geertrui, de dochter van Jan die Becker en vrouw van Benedictus Heyen. Op 16 maart 1507, na de dood van Benedictus en Geertruid, valt *'den Doerenacker'*, ter grootte van vier lopense, gelegen *'after den Roeden Scilt'* toe aan de gebroeders Pauwels, Wouter en Ariaan Heyen[36]. Wanneer zij op op 7 juni 1512 onderling delen, krijgt Ariaan genoemd stuk land tussen het erf van Lucas van Amerzoyen en dat van Aart die Becker[37]. In 1516 hebben de kinderen Bits Heyen al hun rechten hierin overgedragen aan Wouter, de zoon van Benedictus Heyen[38]. Die heeft zijn stuk land op 14 februari 1541 aan Jan Roelofs Peynenborch en Wouter Lambrechts, ieder voor de helft, overgedragen[39]. Zij hadden beiden een huis schuin tegenover de Linde. Tussen beide huizen leggen ze een doorgang naar hun gemeenschappelijke aanwinst. Het erf strekt zich dan uit van de hoven tot een molenpad. De Tafel van den Heiligen Geest in Den Bosch moet er jaarlijks vier lopen rogge van beuren.
Het gehele erf is klaarblijkelijk opgewonnen, want in 1551 wordt een schepenvonnis van de eerste februari 1545 de eigendomstitel van de erfgenamen van Jan Roelof Peynenborchs genoemd. Tesamen met het huis

27 sH,R.1370,46;
28 sH,R.1370,46;
29 Otw,R.270,28;
30 Zie onder *Ten zuiden van Den Dorenakker*;
31 Otw,R.289,10;
32 sH,R.1460,200;
33 Otw,R.320,25v;
34 Otw,R.346,87v;
35 Zie onder Lindeind 80 en volgende;
36 Otw,R.211,23v;
37 Otw,R.216,17;
38 Otw,R.220,20v;
39 Otw,R.245,8;

van Jan hebben de erven het hier besproken stuk grond op 12 december 1551 verkocht aan Jacob Jan Stijnen[40]. Bij een scheiding en deling tussen de staken der twee dochters van Jacob Jan Stijnen valt den Dorenakker van vier lopense in de Schijve, met een streep land daaraan liggende, alsmede het recht van weg naar de straat, en *'den Cruysecker gelegen tHeylich Boomken'* onder Haaren, toe aan Cornelis Goyaarts de Bunger, als man van Jenneken, dochter van Jacob Jan Stijnen[41]. Met de streep worden stukken land langs de molenweg bedoeld.
Ook deze vier lopense land komen in handen van Corst Thonis, doch deze Corstiaan Antonissen van Bardtwijck heeft in 1594 het van Cornelis de Bunger als weduwnaar van Jenneken Stijnen gekochte stuk, omschreven als den *'Dorenecker'* met *'een stuxken lands daermee drie lopense ende seventhien roeyen ende vierdel gemeten lands'* verkocht aan Joost Willems Mardeleyn. Aan de overzijde van de molenweg ligt dan grond van Dierk Nemius[42]. In 1614 is die van Adriaan de Groot[43].
Bij een scheiding en deling op 16 september van dat jaar, gemaakt tussen de kinderen van Joost en Willemken, dochter van Antonis Goossens, is aan de onmondige zoon Adriaan toegedeeld een stuk akkerland den Dorenakker met een stukske land *'teynden daeraen liggende, vierdalff lopense'* groot, benevens een *'vaerwech'* naar de straat over een *'weeghsken'* tussen het erf van Aart Wouter Aarts en dat van Gerit Jans Peynenborch[44].

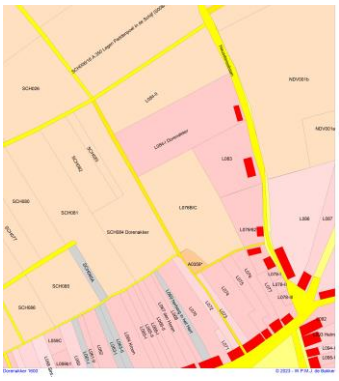
1600 reconstructie Dorenakker

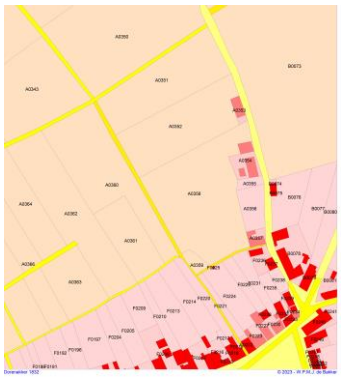
1832 kadaster

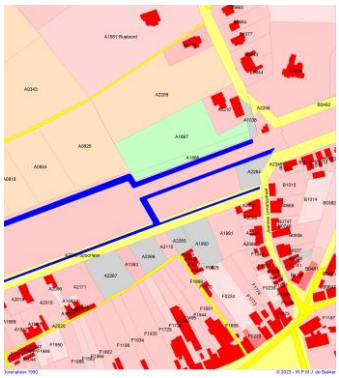
1950 kadaster

2023 kadaster

40 Otw,R.255,114;
41 Otw,R.274,25v;
42 Otw,R.289,10v;
43 Otw,R.308,54;
44 Het wegje liep derhalve tussen de onder Lindeind 72 en 73 besproken erven door. Volledigheidshalve kan nog gewezen worden op een 18e-eeuwse Dorenakker nabij de korenwindmolen ter Nedervonderen. Dit stuk akkerland van twee lopense en 16 roeden is door de weduwe van Gerrit Antonissen Smits, Petronella of Perijntje, dochter van Jasper van den Boer, op 3 juni 1715 overgedragen aan Barbara, dochter van Embert Antonissen Smits de jonge (Otw,R.410,105v). In 1728 heet de grootte 4½ lopense te zijn. De zuidwaartse helft daarvan wordt dan door de erfgenamen van Embert Antonissen Smits overgedragen aan de heer Johan Smits, de pastoor. De verkrijger heeft reeds het aanpalend erf. Aan de andere zijde ligt grond van Maria, de weduwe van Jan Willem de Gruyt. Het hele stuk land strekt zich uit van de ene baan tot de andere en moet daarom aan de oostzijde van de Karkhovensestraat, wellicht zelfs ten oosten van de tegenwoordige Oude Haarenseweg worden gezocht (Otw,R.414,248v). Pastoor Smits schijnt zijn grond nagelaten te hebben aan zijn zuster Bello, welke in 1731 wordt genoemd als eigenaresse van de helft van Den Dorenakker, in het geheel vijf lopense groot (Otw,R.415,120v). Het geheel is vervolgens in handen gekomen van Govert Smits, maar bij diens kinderloos overlijden is het hier besproken stuk akkerland weer verstorven op de zeven overlevende kinderen van Embert Smits. In april van het jaar 1733 hebben Francis, Michiel, Isabella en Herbert Smits, Otto van Vaerle als man van Hendrina Smits, Anna Maria Smits, weduwe van Arien van den Pasch en Berbera Smits, weduwe van Pieter Fijmen, Den Dorenakker in een openbare verkoop gebracht, doch daarin is Francis Smits de meestbiedende geworden, zodat de akker achter de windmolen in de familie blijft (Otw,R.416,82). De beschrijving van het erf doet de ligging op een spie vermoeden. Het bestreft mogelijk een deel van het erf dat in 1832 onder sectie B het nummer 105 kreeg.

Lindeind 80-82

In de dijkcelen is bijgehouden wie achtereenvolgens verplicht waren bepaalde gedeelten van de Roeidijk (de tegenwoordige Gemullehoekenweg) te onderhouden. Die verplichting tot onderhoud bestond al zeer vroeg. Duidelijk is evenwel dat het de bewoners van huizen in de Vrijheid zijn geweest die de dijk hebben moeten in stand houden. Niet de grondeigenaren immers, doch de bewoners konden profijt trekken van het verkeer dat de Roeidijk mogelijk maakte. Van aloude tijden her heeft de last van het onderhoud van een bepaald gedeelte van de Roeidijk gedrukt op de onderscheiden huizen binnen de Vrijheid, zijnde in het algemeen het goed der bewoners. Bijgevolg vermelden de dijkcelen ook een reeks van huiseigenaren.
Nu wordt Gerrit Antonissen Smits in de celen tweemaal vermeld: in het ene geval met zijn zoon Cornelis, Servaas Loots, Marten Nouwens, Jan Jacob Althoffer, Cornelis van Heusden en Peter Jans van der Loo, in het andere geval met dezelfde personen met dien verstande dat in plaats van Peter Jans van der Loo als opvolger worden genoemd: Adriaan Jacobs van Haaren, Theodorus van Iersel en Antonie Jans de Kort.
In het ene geval zijn het duidelijk Gerrits opvolgers als eigenaren van het onder Lindeind 76 behandelde huis achter de Linde die worden genoemd[45]. Daarom wordt hier verder gesproken over de andere post, die met het nummer 40. De daarin genoemde Adriaan Jacobus van Haaren wordt Cornelis van Heusdens opvolger als eigenaar van een onroerend goed wanneer hem op 30 november 1791 door de genoemde Beekse notaris een huis en erve tegenover de herberg de Rode Leeuw wordt overgedragen[46].
Dit goed ligt met de oostzijde aan de Karkhovensestraat, met de noord- en westzijde aan het erf van Peter Hoppenbrouwers en met de zuidzijde aan het erf van de erfgenamen van Barbara dochter van Jan Adriaans van der Loo. Aan laatstgenoemde vrouw had Cornelis van Heusden (met Lambert van Esch als tussenpersoon) in 1783 een huisje naast het erf van Daniel Klerks, met de daarbij horende grond en nog zes roeden land die er vanouds ook bijhoorden, gelegen achter de herberg de Rode Leeuw, verkocht[47].
Het goed van Adriaan van Haaren heeft derhalve gelegen op de noordelijke hoek van de steeg ten zuiden van den Dorenakker en de Karkhovensestraat. Het is onder Lindeind 79 genoemd als het noordelijk deel van het erf van Cathelijn, dochter van Simon Jans van Helvoirt, dat door Goyaart Goyaart Emmen in 1642 is gekocht. Van Adriaan van Haaren, getrouwd met Elisabeth Verhoeven, werd geërfd door zijn zoon Jan en twee dochters, Adriana en Maria geheten. Maria heeft op 17 februari 1803 de rechten van haar broeder verworven[48] en na haar huwelijk met Peter van den Hout heeft ze met haar zuster op 25 juli 1808 alle rechten overgedragen aan Theodorus Jans van Iersel[49]. Van hem werd het goed op 25 april 1810 gekocht door Antonie Jans de Kort. Het huis was toen genummerd 146[50]. Antonie kocht ook het onder Lindeind 79 behandelde huisje aan de Karkhovensestraat en heeft een en ander op 11 juli 1828 overgedragen aan Jan van Beckhoven en de weduwe van Aart Vugts[51].
Het goed ten noorden van de steeg wordt dan omschreven als een huis met stal en andere getimmerten met hof en erve, ter grootte van tien roeden. Toen Cornelis van Heusden het goed op 7 oktober 1777 overnam van notaris Jacob Jan Althoffer was het een huizing met hof, gelegen tegenover de herberg de Rode Leeuw, bewoond door Francis Roelen[52], beter bekend als Francis Roelof Janse[53]. De huizing bestond in 1775 toen de notaris die op 11 november kocht van Bartel van Beynen als man van Petronella, dochter van Adriaan

45 GA 1219 - 1222,post 172;
46 Otw,R.434,108v;
47 Otw,R.431,199v en 203. Dit huis is behandeld onder Lindeind 79 als gelegen ten noorden van het onder Lindeind 77 besproken huis;
48 Otw,R.438,94v;
49 Otw,R.442,9;
50 Otw,R.443,54;
51 N.5355,369;
52 Otw,R.430,58;
53 GA 266;

Verkuylen, uit twéé woningen met een hof van een lopense. Als plaats van ligging wordt *'den Hoek'* genoemd[54].
Goyaart Goyaarts[55], die in 1642 een stuk grond verwerft heeft slechts één huis gezet[56]. Als weduwnaar van Marieke, dochter van Jan van de Pasch heeft hij op 24 juni 1658 aan zijn zonen Adriaan en Jan en zijn schoonzoon Jan Peter Stockelmans de tocht afgestaan in een huis met vier lopense land. Zonder kinderen achter te laten is de zoon Jan te Vlijmen op 5 juni 1674 gestorven. Tot zijn nalatenschap behoort een-derde in een *'leemen huyske'*, dat ook nog bezwaard is met 100 gulden verschuldigd aan Margriet de Bruyn[57]. Kennelijk is het huis eerstlang na Jans dood doormidden gedeeld op de graat van de schouw. In 1697 heeft de splitsing nog niet plaatsgevonden. Immers, op 14 maart van dat jaar hebben Thomas Cornelissen van Baest en Willem Jan Spijckers als momboors van de twee onmondige kinderen van Adriaan Cornelissen van Baest uit Adriaantje, dochter van Jan Franssen, de onbedeelde helft in een huiske met schop en erf ter grootte van een halve lopense, bezwaard met een met 50 gulden te lossen cijns van twee gulden en tien stuiver, verschuldigd aan Margaretha de Bruyn, verkocht aan Peter Gijsbert Elens[58]. Die heeft kennelijk de westzijde toegescheiden gekregen, want op 13 december 1715 is de helft *'aen den oostencant'* met 18 roeden hofs door Robbert Gerrit Robben voor vijf-zesde en Francis de Man voor een-zesde overgedragen aan Peter Dirks van der Loo[59].
De oostwaartse helft was afkomstig van Marcelis Willems de Gruyt, aan wien Jan Peter Stockelmans als man van Lucia, dochter van Goyaart Goyaarts op 18 mei 1676 de helft in een woonhuis met stalling en grond, belast met een cijns van vijf gulden en het onderhoud van een roede dijk voor de Voorste Brug, had afgestaan[60]. Voor slechts 12 gulden, maar bezwaard met de oude last van 50 gulden, heeft Peter van der Loo de oostwaartse woning op 8 juni 1718 verkocht aan Thomas Weerts[61]. Deze Thomas Zwerts[62] is vermoedelijk ook den Breier genoemd[63]. Hij was toen getrouwd met Jenneke van de Wouw, doch had uit een eerder huwelijk met Jenneke van den Braak drie kinderen. Met hun medewerking worden de rechten op de oostelijke woning op 17 april 1743 overgedragen aan Jan Thomas Zwerts, zoon uit de tweede echt[64]. Deze had het recht om te wegen naast de hof van zijn buurman. De buurman, Peter Gijsbert Elens, ook wel Peter Gijsbert van Elisse genoemd, beschikt daarentegen over het hele schop. Als weduwnaar van Maria Aertse heeft hij op 21 november 1725 de westwaartse helft van de huizing, het hele schop en 12 roeden land, strekkend van het land van de Armentafel, tot dat van Cornelis Gerrits Smits, overgedragen aan Bartel Elis Brekelmans[65].
Diens erfgenamen kopen de woning die Jan Thomas Zweerts heeft nagelaten. Op 31 oktober 1754 hebben Arnoldus van Roessel in zijn hoedanigheid van provisor van de Armentafel gerechtigd voor twee-derde deel en Geertruid, dochter van Jan Thomas Weerts voor een-derde deel, hun rechten op een half huis met hof, gelegen tussen de gemene straat - dat wil zeggen de Karkhovensestraat - en een erf van het kind van Adriaan Verkuylen en strekkend van een gemeen pad - bedoeld is de steeg - tot het erf van de heer Johan Kuypers, verkocht aan Elias Nouwens als voogd van Elias Brekelmans en Petronella, de onmondige dochter van Adriaan Vercuylen, ieder voor de helft[66]. Petronella had haar rechten op het naburig erf te danken aan haar vader, die in 1752 weloverwogen afstand had gedaan van zijn recht van tocht, zowel in de woning naast Jan

54 Otw,R.429,176;
55 GA 223,46;
56 Otw,R.352,9v;
57 Otw,R.368,II,34;
58 Otw,R.404,16;
59 Otw,R.410,134v;
60 Otw,R.370,II,23;
61 Otw,R.411,185;
62 GA 260,261;
63 J. Swane,De familie Zwerts, in *De Kleine Meierij*, jrg. 17 (1963),4;
64 Otw,R.418,144; ze worden genoemd onder Lindeind 52;
65 Otw,R.414,65;
66 Otw,R.422,68;

Weerts huis als in een half huis tussen het erf van Marten Nouwens en dat van Jan van Nuys, alsook in de helft van een akkerland in de Boxtelsebaan[67]. Als zijn onmondig kind was gestorven had Adriaan van haar alles geërfd, terwijl zonder afstand van de tocht bij haar overlijden de helft der nalatenschap zou zijn toegekomen aan de verwanten van moederszijde. De speculaties van Adriaan waren echter ijdel. Petronella is volwassen geworden en werd de vrouw van Bartel van Beynen. De rechten van Elias Brekelmans schijnt zij ook nog te hebben verworven.

niet verder uitgewerkt.

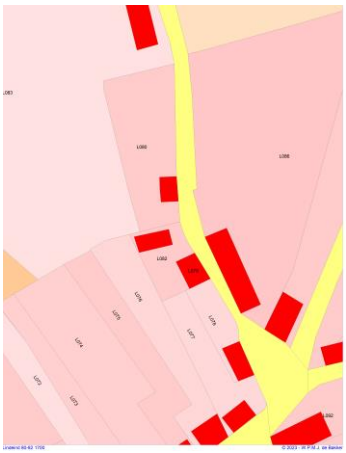

1400 reconstructie L80-82

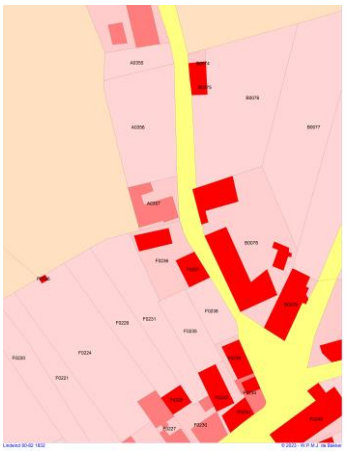

1832 kadaster F.236-237

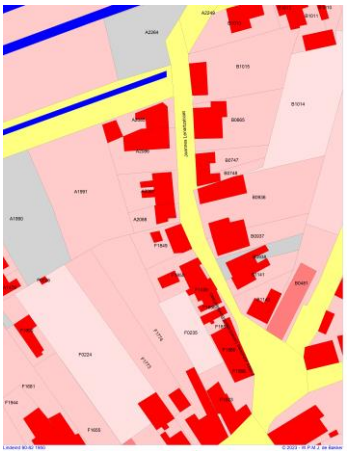

1950 kadaster F.2085-2088

2023 kadaster F.2066, 2068, 2339-2340, 2579, 3286-3287

Lindeind 80	**Oisterwijk,GA.87-98**	**oud 260-271**
	eigenaars	*bewoners*
1736	Bartel Brekelmans	Thomas den Breyer
1741	de erfgenamen Bartel Brekelmans	Thomas de Breier
1746		Adriaen Vercuylen
1751		
1756		Cornelis de Bruyn
1761		
1766	het onmondig kind van Andries Verkuilen	Francis Roelof Janssen
1771		
1776	Jacob Johan Qalthoffer	weduwe Francis Roelen
1781	Cornelis van Heusden	weduwe Francis Roelen, Brine
1786		Hendrik van de Voort
1791		Johannes van Hugten (2.2)

Lindeind 81	**Oisterwijk,GA.87-98**	**oud 260-271**
	eigenaars	*bewoners*
1736	Bartel Brekelmans	Thomas de Breyer
1741	erfgenamen B. Brekelmans	
1746		Cornelis van Doornmalen
1751		weduwe C. van Doornmalen
1756		Thomas Cuypers
1761		
1766	onmondige kinderen van Adriaan Verkuilen	Cornelis de Bruyn
1771		Jacobus Nouwens
1776	Jacob Johan Althoffer	Wouter van Opstal
1781	Cornelis van Heusden	Jan van Baast
1786		Jan van Hugten
1791		weduwe Paulus Stoffels (3.0) en Wouter Stakkes (2.0)

67 Otw,R.421,158.

Lindeind 82	**Oisterwijk,GA.87-98**	**oud 260-271**
	eigenaars	*bewoners*
1736	kinderen Thomas Werts	Jan Thomas Werts en Eyke Roeloft
1741		
1746	Jan Thomas Sweerts	deselve
1751		
1756	erfgenamen Bartel Brekelmans	Jacobus Nouwens
1761		Francis Roeloen
1766	onmondige kinderen Andries Verkuilen	Jan Hoppebrouwers
1771		Antony Bairens
1776	Jacob Johan Althoffer	Adriaan van Irsel en Jacobus Nouwens
1781	Cornelis van Heusden	Jan Adr. van de Loo
1786	Lambert van Esch	weduwe J.A. van de Loo en dogter
1791	erfgenamen Barbera van de Loo	Aart Nouwens (2.2)

overzicht

			LINDEIND 80 en 81 ten noorden van het voetpad
			in de Carchovensestraat aan het LIndeind
			80 en 81-1
			vgl. Lindeind 76 Dorenakker C
			Wouter Back Geerlicssoen x Heilwich d. Joorden die Brouwer (Ackerman)
1429			Herman Michielssoen *(zie L83B?)*
11-6-1430	O,R.147,50r-3	*bouwland*	Jacob Jacobs van Brakel, **Dorenakker**
8-4-1431	O,R.147,50r-4	*bouwland*	Luutgaard d. Jacob van Brakel x Herman Michiels
v.1449			Adriaan z. Herman Michiels van den Doren
1449			Jan Peters van den Ven
			mr Andries Sgroten
20-1-1544	O,R.248,1v	*huis schop ½ L*	Margriet Feytmans en Yken n.d. mr Andries Sgroten bij Margriet
14-7-1550	O,R.254,66v	*huis torfhuisje*	Cornelis Willem Jan Poirters x Aleit Adriaan Gijben
12-6-1568	O,R.272,27v	*huis torfhuisje*	Jacob Jan de Brouwer
20-9-1570	O,R.274,38v	*huis torfhuisje*	Jan Wouter de Leeuw
			opwinning wegens 35 st van Catharinenberg
			Henrik Wouters van Eersel x Anna d. Jan Laureis Sgreven en Joost Wouter van Eersel
30-10-1578	O,R.281,II,35v	*hof 25 R*	Corst Thonis
			Adriaan Goyaart Huyben x Cathelijn d. Peter Gijskens (wede Henrik Andriessen de Leeuw, **De Dorenakker** *(oostelijke helft) vgl. L76a – Dorenakker B/C*
19-2-1626	O,R.320,25v	*½ oost bouwland 3 L*	krn Jan Jan de Bruyn bij Margriet Adriaan Goyaart Huyben
19-12-1652	O,R.346,88	*bouwland 1 L 27 R*	Goyaart Goyaart Emmen, **Dorenakker** *= L80/81*
			Jan Peter Stockelmans x Lucia Goyaart Goyaarts
18-5-1676	O,R.370,II,23	*½ huis stallinge*	Marcelis Willem van de Gruyt
			hieraf de oostelijke helft zie L82
			Peter Gijsbert Elens x Maria Aerts, *(half huis - west)*
21-11-1725	O,R.414,65	*½ huis schop 12 R*	Bartel Elias Brekelmans x Petronella Cornelis Bettens
			Adriaan Goossen Verkuylen o.a. x Cornelia Bartel Brekelmans
..-3-1752	O,R.421,158	*½ huis*	Bartel van Beynen x Petronella d. Adriaan Verkuylen
11-11-1775	O,R.429,176r	*huis 2 woningen 1 L*	Jacob Jan Althoffer **L80/81, L82**
7-10-1777	O,R.430,58r	*huis*	Cornelis van Heusden **L80/81, L82**
30-11-1791 7-2-1803	O,R.434,108v O,R.438,94v	*huis*	Adriaan Jacobus van Haaren
25-7-1808	O,R.441,53v	*huis*	Theodorus Jans van Iersel
25-4-1810	O,R.443,54r	*huis*	Antonie Jan de Kort (1775-1853) x Anna van der Loo, **nr 146, A356/357,** *met F.237 (schuur zuidelijk) L79*
11-7-1828	N.5355,369	*huis stal 10 R*	Jan van Beckhoven (1787-1832), wagenmaker en Aart Vugts (1749-1816), landbouwer x Johanna de Kort
1855			Gijsbert Denissen, landbouwer, *na 1855* **A.696/697***; na 1864* **A.830, 1111/1112**
1864			*hieraf noordelijk deel (van A.830) tbv paralelweg (Spoorlaan))*
1889			Arnoldus Gijsbertus Denissen , landbouwer
1911			Antoinie Roovers (1857-?), spoorwegwachter x Elisabeth van Delft
1923			Jan Alphons Karel Paijmans (1860-1934), schoenfabrikant PAZO, *1925* **A.1845** *sloping*
1927			NV Paijmans Schoenfabrieken
1929			Wouter Leonardus Lutkie, rk priester te Nuland, *na 1930* **A.1992***; daarna* **A.2025/2026**
			hieraf grootste zuidelijk deel langs de Joannes Lenartzstraat **A.2026**
1930			Theodorus van den Meijdenberg, lood- en zinkwerker, *bouw nieuw huis op de hoek* **A.2025***, na 1934* **A.2085***, na 1952* **F.2065**
			Huisnr. B424; na 1947 Joannes Lenartzstraat 29, Th. van den Meijdenberg, loodgieter

			80 en 81-2
			Wouter Leonardus Lutkie, **A.2026;** *na 1934* **A.2086/2088**
			hieraf twee zuidelijke erven **A.2087/2088** *langs de Joannes Lenartzstraat*
1934			Woutherus Paijmans, *bouw garagebedrijf; 1952* **F.2086**
			Huisnr. B423; na 1947 Joannes Lenartzstraat 25 garagebedrijf
			80 en 81-3
			Wouter Leonardus Lutkie, *na 1934* **A.2086/2088**
1934			*volgende perceel,* **A.2087** *langs de Joannes Lenartzstraat*
1937			Johannes Lambertus Platvoet , koopman te Enschede, *bouw dubbel woonhuis, na 1953* **F.2067**
			Huisnr. B422 en 422a; na 1947 Joannes Lenartzstraat 21, P. van Leest en J.A.J. van der Heijden
			80 en 81-4
			Wouter Leonardus Lutkie, *na 1934* **A.2086/2088**
1934			*volgende perceel,* **A.2088** *langs de Joannes Lenartzstraat*
1935			Adrianus Petrus Vugs (1895-1963), schoenmaker x Martina Maria Persoons, *na 1953* **F.2068**
			Huisnr. B421; na 1947 Joannes Lenartzstraat 19, A.P. Vugs
			Lindeind 82
			zie tevoen L80 en 81
			Robbert Gerrit Robben *(andere helft)*
			krn Robbert Gerits *5/6* en Francis de Man *1/6*
13-12-1715	O,R.410,134v	*½ huis 18 R*	Peter Dirks van der Loo *(oostelijk huis)*
8-6-1718	O,R.411,185	*½ huis 20 R*	Thomas Weerts x Jenneke van de Wouw, *(oosteijke helft)* **L82**
17-4-1743	O,R.418,144r	*½ huis 13 R oost*	Jan Thomas Zwerts (oosteijke helft) **L82**
			arme tafel *(2/3)* en Geertruid Jan Thomas Weerts *(1/3)*
31-10-1754	O,R.422,68	*½ huis*	Elias Brekelmans en Petronella Adriaan Vercuylen (x Bartel van Bijnen)
..-3-1752	O,R.421,158	*½ huis*	Bartel van Bijnen x Petronella Adriaan Verkuylen
17-3-1775	O,R.429,144v	*huisje 5 ½ R*	Jacob Johan Althoffer **L82**
7-10-1777	O,R.430,58r	*huis*	Cornelis van Heusden **L82**
5-11-1783	O,R.431,199v	*huisje 6 R*	Lambertus van Esch
5-11-1783	O,R.431,203	*huisje 6 R*	Barbara Jan van de Loo (+5-8-1790) **L82**
..-9-1790	O,R.463,21	*huisje 6 R*	Willem en Peter van de Loo
20-1-1795	O,R.435,71v	*huisje 6 R*	Govert Jan van Spaandonk (+26-5-1796)
6-7-1798	O,R.464,33	*huisje 6 R*	Laurens Wouter van Opstal x Catharina van Spaandonk en Jan Willem van Spaandonk
28-9-1802	O,R.438,48	*huisje 6 R*	Peter Jan van Spaandonk, **F.236**
1847			Adriaan Peter van Spaandonk
			met F.237 L79, zie daar

uit: www.devrijheidoisterwijk.nl 17-11-2023